

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 26 de setembre del 2018.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i els magistrats M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Mitjançant escrit presentat el 22 d'abril de 2016, la representació processal de la Sra. E.D.M, va formular demanda de divorci contra el Sr. J.R.M, en la què, després d'exposar la relació fàctica i la fonamentació jurídica que entenia d'aplicació al cas, suplicava que es dictés sentència d'acord amb les pronunciaments que en substancia es transcriuen a continuació:

1. Declarar la dissolució per divorci del matrimoni celebrat entre ambdós el 20 de juliol de 2001 a C del V (Barcelona, Espanya)
2. Declarar que els efectes i les conseqüències personals i econòmiques del divorci són els establerts en la sentència de separació dictada en el marc del judici B-1735-5/2005 a excepció de la pensió d'aliments que ha de ser augmentada en l'import de 1.200€ mensuals per a cadascun dels fills.

3. Imposar al defenent les costes judicials generades.

II.- El Sr. J.R.M va contestar a la demanda presentada tot acceptant les pretensions referents a la declaració de divorci i la consegüent dissolució del vincle matrimonial, però oposant-se a l'augment de la pensió per aliments vigent.

A més, i mitjançant demanda reconvençional, sol·licitava que li fous atribuïda la guarda i custòdia dels seu dos fills i que en via de conseqüència es fixés un règim de visites a favor de la progenitora no custòdia, així com s'establís una pensió a càrrec de la mare dels menors a determinar quantitativament segons la seva capacitat econòmica, pretensió reconvençional a la qual la Sra. E.D.M, mitjançant la seva representació processal, va presentar oposició.

III.- Al seu torn el Ministeri Fiscal va informar no oposar-se als fets relacionats en la contesta i demanda reconvençional "sense perjudici que els fets que hi consten siguin degudament provats en el moment processal oportú".

IV.- La Sentència dictada per l'Hble. Batlle en data 19 de febrer del 2018 va decidir:

"PRIMER.- Declarar la dissolució per divorci del matrimoni celebrat entre els consorts E.D.M i J.R.M el 20 de juliol de 2001 a C del V (Barcelona, Espanya).

SEGON.- Mantenir les mesures paternofilials actualment vigents.

TERCER.- Trametre testimoni de la present sentència a la persona encarregada del Registre civil juntament amb la documentació escaient.

QUART.- No efectuar especial condemna en costes."

V.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la Sra. E.D.M i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions, demana la seva revocació pel que fa a la pensió d'aliments que es fixa en ella en favor dels seus fills, que considera que és insuficient per atendre les seves necessitats i que, per tant, cal modificar-la augmentant-la a 1.200 euros mensuals per cadascun d'ells.

Ha actuat com a magistrat ponent la M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI

FONAMENTS DE DRET

I.- En data 22 d'abril del 2016 la representació processal de la Sra. E.D.M va formular demanda contra el Sr. J.R.M interessant que es declarés la dissolució del matrimoni contret pels litigants per divorci i que es fixés una pensió d'aliments pels seus dos fills i a càrrec del seu progenitor de 1.200 euros per cada un d'ells. El Sr. J.R.M va contestar a la demanda oposant-se a la mateixa i argumentant que ja pagava 724,91 euros per cada un dels seus fills en aquest concepte i formulant demanda reconvençional sol·licitant que se li atorgués a ell la guarda i custòdia dels seus fills, s'establís un règim de visites a favor de la mare i una pensió a càrrec d'ella. La Sentència dictada per l'Hble. Batlle en data 19 de febrer del 2018 va decidir declarar la dissolució del matrimoni per divorci i mantenir les mesures paternofilials vigents.

Com únic greuge contra la decisió a la què ha arribat la Sentència d'instància, la representació processal de la Sra. E.D.M argumenta que la pensió de 650 euros mensuals en concepte d'aliments a favor de cadascun dels fills comuns dels litigants de la què s'ha de fer càrrec el Sr. J.R.M és insuficient per atendre les seves necessitats i, per tant, sol·licita que s'augmenti a 1.200 euros mensuals per cadascun d'ells.

II.- Per tal de donar resposta als greuges que exposa la recurrent, s'ha de posar de relleu que la jurisprudència dels Tribunals andorrans és constant en considerar que, per tal de fixar l'import de la pensió d'aliments a la què tenen dret els menors, s'han de tenir en compte les necessitats dels fills i les possibilitats econòmiques dels seus progenitors i, en general, aquesta oscil·la entre 600 i 800 euros mensuals, criteri que no exclou que, en ocasions i ateses les circumstàncies del cas, aquesta pugui ser inferior o superior.

En el cas present, en data 1 de desembre del 2006 es va dictar Sentència que, atenent a la demanda de separació formulada per la Sra. E.D.M, fixava la pensió d'aliments a satisfer pel Sr. J.R.M en favor dels seus fills en 500 per cada un dels dos infants nascuts del matrimoni. La Sra. E.D.M. va presentar recurs d'apel·lació contra aquesta resolució i la Sentència dictada per aquesta Sala en data 24 de maig del 2007 la va revocar, establint la dita pensió en 650 euros mensuals, tenint en compte que, com destaca l'Aute de 14 de desembre del 2015, les despeses extraescolars dels menors les havien de suportar els dos progenitors per meitat, mentre que les escolars estaven incloses en l'import de la pensió fixada, mesures que la Sentència objecte del present recurs manté.

Aquesta decisió, que fixava una pensió que superava les que es concedeixen habitualment al Principat, responia a la necessitat de satisfer les necessitats dels menors tenint en compte els ingressos dels quals gaudien els seus progenitors.

III.- La representació processal de la Sra. E.D.M. argumenta en el seu recurs que la suma que li abona el Sr. J.R.M és insuficient per cobrir les despeses dels seus fills per dos raons: perquè aquests s'han fet grans i les seves necessitats són superiors i perquè l'escola a la què els va haver de matricular, atès que el seu fill A va patir bulling al Centre a on estudiaven abans els menors, té un cost superior al que tenia el centre a on estaven matriculats anteriorment. Argumenta igualment que el Sr. J.R.M té uns ingressos molt elevats, mentre que ella té un deute pendent amb l'escola dels nens que no pot satisfer, però aquests arguments sols es poden estimar en part.

En efecte, és cert que des de la darrera resolució que va fixar l'import de la pensió a pagar pel Sr. J.R.M han transcorregut aproximadament onze anys i s'ha de presumir que les necessitats dels menors més aviat han augmentat. En efecte, la G.R.D. va nàixer l'onze de gener del 2002 (foli 30), mentre que l'A.R.D. ho va fer el dia 25 d'agost del 2003 (foli 31), és a dir que si l'any 2007 tenien 5 i quasi 4 anys, ara en tenen 16 i gairebé 15. D'altra banda, la Sra.E.D.M. té els seus fills en la seva companyia de manera continuada, fora de les vacances d'estiu que es reparteixen amb el Sr. J.R.M per quinzenes, però durant l'any rarament visiten al seu progenitor, com manifesta la menor G.R.D en la seva

compareixença (foli 778), reitera el seu germà A (foli 780) i reconeixen els dos litigants (folis 26 i 30 i ss), motiu pel qual les despeses d'alimentació i d'esbarjo dels menors de les què s'ha de fer càrrec la Sra. E.D.M. són superiors de les que tindria si el seu progenitor tingués els nens en la seva companyia els caps de setmana alterns com s'havia pactat, cosa que no fa, com ell mateix reconeix a les seves conclusions, arguments que porten a aquesta Sala a estimar que la pensió de la qual s'ha de fer càrrec el Sr. J.R.M hauria de ser superior a la què actualment abona.

No obstant, la raó principal per la qual la recurrent sol·licita un augment de la pensió d'aliments que el Sr. J.R.M abona en favor dels seus fills és que la institució "Y" a on aquests estan escolaritzats suposa per la recurrent unes despeses molt superiors a les que suportava quan estudiaven a l'E.P.de Sabadell que ella no pot assumir i, en prova d'aquesta afirmació, la Sra. E.D.M. acredita que els seus fills tenen un deute pendent de pagament amb l'escola de 6.768,66 euros (foli 229) i manifesta en les seves conclusions que despesa de l'escola dels nens li suposa un cost mensual de 3.673,34 euros. Malgrat això, no s'aporta a les actuacions cap prova de l'existència de les agressions que és molt possible que patís el menor A, ja que tant ell com la seva germana les descriuen detalladament en la seva compareixença, ni, en qualsevol cas, està justificat que la Sra. E.D.M matriculés als seus fills a una escola privada amb un cost molt superior al que suposaven els seus estudis a l'Escola P, sense disposar dels mitjans per fer-hi front i sense el consentiment del seu progenitor (foli 269), quan s'ha de pressuposar que a S existeixen altres bones escoles amb un cost inferior, raó per la qual, en principi, no hi ha motius per concedir, per aquesta raó, un augment de la pensió que abona el Sr. J.R.M en concepte d'aliments dels seus fills.

IV.- Pel que fa als ingressos dels seus progenitors, la Sra. E.D.M continua exercint la seva professió d'advocat i de la declaració de renda presentada l'any 2015 per "E, SLU" resulta que el volum de les seves operacions va ser de 38.107,96 euros (foli 109) dels quals s'han de descomptar les despeses que genera un despatx, raó per la qual ella manifesta cobrar 978,77 euros mensuals, mentre que de la seva declaració personal surt a retornar la suma de 2.149 euros (foli 884), encara que sembla difícil acceptar que un advocat que disposa de dos

despatxos a on exerceix la seva professió, un a S i l'altre a B, com manifesta la seva filla G en la seva compareixença (foli 778), no gaudeixi d'ingressos superiors, o no els pugui augmentar. D'altra banda, consta a les actuacions que viu amb els seus fills al domicili matern, raó per la qual les seves despeses d'habitatge han disminuït i cal presumir que en comparteix moltes altres amb la seva mare. No obstant, el seu compte corrent a "Ing Direct" (foli 206) presentava un saldo negatiu a final del període 2011-2015 de 138,31 euros i havia demanat un préstec al Banc Sabadell de 6.000 euros (foli 208), encara que ha rebut una indemnització de "Provivenda" de 7.686,57 euros per acomiadament (foli 230) i rep una pensió de l'adversa que l'ajuda a satisfer les necessitats dels seus fills.

En relació als ingressos que percep el Sr. J.R.M, cal destacar que de l'informe que consta al folis 151 i ss de les actuacions es dedueix que l'any 2015 va percebre 110.000 euros per la seva activitat agrícola, mentre que de la seva declaració davant de Govern resulta que en va rebre 131.254,04 (foli 163). D'altra banda, al foli 608 v consta que l'any 2016 els seus punts acumulats eren de 3.573 euros mensuals, dels folis 706v i 847 i ss resulta que l'any 2016 el saldo del seu compte a l'entitat "Crèdit Andorrà" era sempre negatiu, que l'any 2009 se li va concedir un préstec de 126.000 euros, (foli 521), que és propietari junt amb el seu pare d'un edifici amb diverses plantes que s'està rehabilitant i que no se sap quins rendiments dóna (folis 869 i 751 i ss), viu amb un pis de la seva propietat en el citat edifici, disposa d'una casa per vacances a T (foli 250) i de dos vehicles, encara que l'any 2016 n'havia donat de baixa altres dos (folis 784 i 785), és titular de dos accions de la societat "S, S.A.", 18 accions de la societat "G Pas de la Casa S.A." i altres 10 de la societat "R d'Andorra S.A." (folis 788), encara que ha tingut un altre fill amb una nova parella del qual s'ha de fer també càrrec (foli 256), raons per les quals cal estimar que es pot fer càrrec perfectament d'una pensió d'aliments superior en benefici dels seus fills G i A.

V.- Per totes aquestes raons, cal confirmar la resolució d'instància pel que fa a la dissolució per divorci del matrimoni contret en el seu dia pels litigants, que cap d'ells discuteix, cal mantenir la decisió d'atorgar la guarda i custòdia dels menors a la seva mare, ja que, malgrat el Sr. J.R.M sol·licita que se li concedeixi a ell, els menors ni s'ho plantegen, com manifesten en l'acte d'exploració de menors (folis 778 i 780) i, atesa la seva edat, cal tenir en compte les seves

opinions respecte d'aquest punt. Finalment, cal augmentar la pensió d'aliments que el Sr. J.R.M ha d'abonar en benefici dels seus fills en 100 euros mensuals per cadascun d'ells, tenint en compte l'edat dels nens i el poc temps que conviuen amb el seu progenitor fora de les vacances d'estiu.

VI.- En estimar-se parcialment el recurs no procedeix fer especial pronunciament pel que fa a les costes d'aquesta alçada, de conformitat amb la facultat que atorga als Tribunals el capítol X de la Novel·la 82.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR PARCIALMENT el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la Sra. E.D.M contra la Sentència dictada per l'Hble. Batlle en data 19 de febrer del 2018, que REVOQUEM PARCIALMENT, en quan augmentem la pensió de la qual s'ha de fer càrrec el Sr. J.R.M en 100 euros mensuals per cadascun dels seus fills G i A a comptar de la data d'aquesta resolució, CONFIRMANT la citada resolució en tots els demés punts, sense fer especial pronunciament pel que fa a les costes d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-